

กนกกร ศรีทาโส. 2552. ปัจจัยด้านองค์การที่มีอิทธิพลต่อความเหนื่อยหน่ายของพยาบาล
วิชาชีพ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณชนก จันทุม

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของปัจจัย
ด้านองค์การ และปัจจัยด้านองค์การที่สามารถร่วมกันทำนายความเหนื่อยหน่ายของพยาบาลวิชาชีพ
โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย ประชากรที่ศึกษาเป็นพยาบาลวิชาชีพ แผนกการพยาบาลผู้ป่วยใน จาก
ฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 540 คน ได้จากการสุ่มหลาย
ขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อองค์การ และ แบบวัดความเหนื่อยหน่าย
ของ Maslach (Maslach Burnout Inventory: MBI) ผ่านการตรวจความตรงของเนื้อหาโดย
ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน หาค่าความเที่ยงโดยสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคได้ .92 และ.90 ตามลำดับ
เก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามผ่านผู้ประสานงานซึ่งได้คืนกลับมา 473 ฉบับ วิเคราะห์
ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย ร้อยละ วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และ วิเคราะห์ถดถอยพหุ

ผลการศึกษาพบว่า พยาบาลมีความเหนื่อยหน่ายด้านความรู้สึกอ่อนล้าทางอารมณ์ระดับ
ปานกลาง ด้านความรู้สึกลดความเป็นบุคคล และด้านความรู้สึกลดความสำเร็จส่วนบุคคลระดับต่ำ
องค์ประกอบของปัจจัยด้านองค์การที่มีผลต่อความเหนื่อยหน่าย ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่
ปริมาณงาน วิชาการและการพัฒนา ค่าตอบแทนและสวัสดิการ สัมพันธภาพในหน่วยงาน
พฤติกรรมกรรมการบริหารงานของหัวหน้าตึก และ ลักษณะงาน แต่มีเพียง 5 ปัจจัย คือ ปริมาณงาน
ค่าตอบแทนและสวัสดิการ วิชาการและการพัฒนา สัมพันธภาพในหน่วยงาน และ พฤติกรรม
กรรมการบริหารงานของหัวหน้าตึก ที่สามารถร่วมกันทำนายความเหนื่อยหน่ายของพยาบาลวิชาชีพ
โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย ได้ร้อยละ 29.1 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

Kanokkorn Sritaso. 2009. **Organizational Factors Affecting Nurses' Burnout in Thai**

University Hospitals. Master of Nursing Science Thesis in Nursing Administration,
Graduate School, Khon Kaen University.

Thesis Advisor: Assoc. Prof. Dr. Wanchanok Jnntachum

ABSTRACT

The purpose of this descriptive research study was to analysis and investigate organizational factors that affecting nurses' burnout in Thai university hospitals. The multirandom sampling of 540 nurses was taken from in patients units of the government university hospitals in Thailand. The questionnaires of organizational factors and the Maslach Burnout Inventory (MBI) were approved for content validity by 5 experts and used Cronbarch'Alpha Coefficients were .90 and .92 for their reliability. The data were collected by coordinators, 473 valid questionnaires were returned and analyzed by average, percentage, exploratory factor analysis, and multiple regression analysis.

Findings: The nurses' burnout was medium level in emotional exhaustion but, low level in depersonalization and reduce personal accomplishment. The organizational factors were extracted to 6 components of workload, academic focus and development, reward, peer relationship, head nurse leadership and hardiness work. Five of them were workload, academic focus and development, reward, peer relationship and head nurse leadership could explain nurses' burnout accounted for 29.1 % of variation ($p \leq .01$).